

A nighttime landscape photograph. In the foreground, there is a dark, grassy field with a fence line visible. In the middle ground, a town or city is illuminated by lights, with a river or stream winding through it. The background shows a dark, silhouetted hillside under a deep blue, cloudy night sky.

VEŘEJNÉ FINANCE

Pojem finance

- **Finance \neq peněžní prostředky**

Definice financí

- Soubor společenských ekonomických vztahů souvisejících se shromažďováním a vydáváním peněžních prostředků v procesu směny a rozdělování materiálních hodnot

Soukromé a veřejné finance

- Nejběžnější dělení financí
- Nejednoznačné vymezení – ekonomické, právní
- Možnosti:
- Účel fondu (zájmové kritérium)
- Charakter vztahu
- Právní regulace
- Charakter objektu (nárokové kritérium)

Veřejné finance

- Souborná kategorie pro zvláštní výšeč peněžních vztahů
- Objekt – **veřejné peníze**
- Obsah – peněžní operace související s tvorbou a užitím **veřejných peněžních fondů** ⇒ práva, oprávnění a povinnosti
- Realizace vždy ve vazbě na **veřejný sektor**
- Primární **uspokojení veřejných potřeb** (veřejného zájmu)

Funkce veřejných financí

- **Hlavní**

- Distribuční – zajištění solidarismu
- Alokace – optimální skladba veřejných statků
- Stabilizační (regulační)

- **Další**

- Fiskální
- Stimulační
- Kontrolní (informační)

Složky veřejných financí

- Státní finance
- Municipální finance
- Finance veřejných fondů
- Finance profesních veřejnoprávních korporací
- Finance smíšených fondů

Finance a právo

- Systém financí je soubor finančních principů, institutů a institucí vytvořených platným právem
- Finance jsou průvodním (sekundární) vztahem jiných vztahů ⇒ účast více regulací

A nighttime landscape photograph showing a dark, silty field in the foreground. In the middle ground, a town or city is visible, with its lights glowing against the dark sky. The sky is a deep, dark blue. The overall mood is quiet and somewhat somber.

VEŘEJNÁ FINANČNÍ POLITIKA

Veřejná finanční politika 1

- **Politika** = mnohostranně strukturovaný společenský jev, určitý program, strategii, souhrn nástrojů a procesů jejich tvorby a použití, spojený s určitým okruhem témat, problémů a cílů. PAULÍK, T. *Teorie hospodářské politiky*. Karviná : Slezská univerzita v Opavě 2000. s. 9
- **Veřejná politika** je politikou veřejné korporace. Soubor strategických zájmových aktivit k dosažení určitých společenských cílů, jejichž součástí je získání a udržení moci a tím i možnosti realizovat vytýčené cíle.

Veřejná finanční politika 2

- součást hospodářské.
- ovlivňuje tvorbu a realizaci cílů obsažených v politice kulturní, školské, zdravotní a dalších.
- Dysfunkce – projevy
- Politika státu (vlády) a ostatních veřejnoprávních korporací, zejména územních samosprávných celků.
- **Veřejná finanční politika je politikou veřejné finanční činnosti.**

Veřejná finanční politika 3

- **Hlavní politiky:**

1. Rozpočtová politika
2. Fiskální politika – daňová politika
3. Monetární politika

- **Interakce** veřejné finanční politiky – práva – veřejné správy:

1. Legislativa
2. Meze
3. Realizace – teleologický výklad ...

A nighttime landscape photograph showing a dark, silty field in the foreground. In the middle ground, a town or city is visible, with its lights glowing against the dark sky. The sky is a deep, dark blue. The overall mood is quiet and somewhat somber.

VEŘEJNÁ FINANČNÍ ČINNOST

Veřejná finanční činnost 1

- specifická činnosti státu, jiných veřejnoprávních korporací a od nich odvozených subjektů – **veřejný sektor.**
- účelová činnost, zaměřená na zajištění **materiálních podmínek** pro uskutečňování funkcí státu a veřejného sektoru, **materiálního základu** pro poskytování veřejných statků a v neposlední řadě **fungování peněžního systému** státu, jakož i **finančního trhu**
- Vzájemná provázanost – dysfunkce
- VFČ= nakládání s peněžní masou: přímé, nepřímé

Veřejná finanční činnost 2

- **Přímé nakládání s peněží masou:**
- **monetární činnost**, tj. tvorba peněžní masy jako sumy všech peněžních prostředků dané měny, její ochrana a zajištění stability,
- **devizová činnost**, tj. operace spočívající v mocenských ingerencích do nakládání s devizovými hodnotami a ve vytváření a použití devizových rezerv státu,
- **fondovní činnosti**, tj. vytváření soustav peněžních fondů, jejichž účelem je financování fungování státu a uspokojování veřejných potřeb, včetně vytváření specifických pojistných a garančních fondů ve veřejném zájmu, jakož i zajištění alokace části peněžní masy v nich, její rozdělování a užití,

Veřejná finanční činnost 3

- Činnosti, které nepřímo působí na peněžní masu, mohou být na příklad:
- **kontrolní činnosti**, tj. vytváření systémů kontrolních mechanismů k zabezpečení souladu reálného stavu nakládání s peněžní masou se stavem požadovaným,
- **dohledové** a jiné **činnosti** k zabezpečení fungování finančního trhu,
- **finanční plánování**, včetně tvorby veřejných rozpočtů ve smyslu plánovacích dokumentů,
- **finanční účetnictví**, včetně bilancování
- **finanční statistika**.